

Skattelovenes Behandling, hvor man jo vil kunne se noget klarere i disse Forhold, skulde vise sig, at der var Fare for, at de 30 Mill. Kr. ikke kunde komme ind, maatte man være betænkt paa at skaffe denne Indtægt paa anden Maade — hvorledes, det vil jeg senere komme til at tale om; men det er mit Indtryk, at naar man har ansat Beløbet til 30 Mill. Kr., er det en ret ædruelig Ansættelse.

Ogsaa med Hensyn til de indirekte Skatter mente det ærede Medlem, at man havde regnet et noget for stort Udbytte, og han fremsatte nogle Betragtninger, som i og for sig i Almindelighed kan have deres fulde Gyldighed, idet de gik ud paa, at i en Nedgangsperiode maa der spares paa Luxus, og derfor maa det Forbrug, hvorpaa disse Skatter er baseret, gaa ned. Det er sandt, og derfor har jeg heller ikke villet regne disse Skatters Udbytte ud, som man plejer at gøre det, nemlig ved at regne med hele det forløbne Aar, men har netop holdt mig i det væsentlige til den saare ugunstige nærmest forudgaaende Halvdel af Aaret, vi kan jo maanedlig følge disse Skatters Udbytte. Jeg tror, det ærede Medlem vil indrømme, at Forholdene i Aar er meget ugunstige, og at man, naar man ikke gaar ud over, hvad disse Skatter nu kan indbringe, er nogenlunde paa den sikre Side. Derfor kan man naturligvis alligevel blive skuffet, og jeg indrømmer, at der er en af disse Skatter, som jeg selv nærer nogen Frygt for, nemlig Spiritusskatten, fordi den endnu er saa ganske overordentlig højt oppe; til Gengæld mener jeg at have ansat den anden Skat, Restaurations-skatten, meget lavt, det viser sig ogsaa, at de fleste takserer den til at indbringe en Del mere. Alt i alt tror jeg ikke, at Udbyttet af Forbrugsskatterne er sat for højt.

Der blev gjort en Række Bemærkninger om Forholdet mellem direkte og indirekte Skatter i dette Skattekompleks. Udmaalingen af dette Forhold er noget, som altid spiller en Rolle ved danske Skatteforhandlinger; jeg kom ikke ind derpaa i min Forelæggelsestale, men det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) var inde paa det, og til hans Udtalelser kan jeg ganske henholde mig. Der er, som bekendt, alsid nogen Strid om, hvad man skal regne til direkte, og hvad man skal regne til indirekte Skatter; den Strid har aldrig interesseret mig stort, fordi der ikke er megen Realitet i den. Jeg regner saaledes, at jeg til direkte Skatter regner Indkomst- og Formueskatten, Arveafgiften og Grundejendomsskatten; jeg regner Stempelafgifterne for at staa udenfor

Fordeelingen mellem direkte og indirekte Skatter som Skatter af en ganske særlig Art, som Omsætningsskatter; og til indirekte Skatter regner jeg det øvrige, Told- og Forbrugsafgifterne. Naar der regnes paa denne Maade, naar vi holder de egentlige Stempelskatter ude, vil det vise sig, at de direkte Skatter efter disse Skatteforslag giver et noget større Beløb end de indirekte. Der findes her den stærke Forskydning til Fordel for de direkte Skatter, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Jensen (Klejs) paaviste, naar vi sammenligner med Forholdene fra før Krigen. Derimod er det ganske rigtigt, at de direkte Skatter indtager en meget mindre fremtrædende Plads, naar man sammenligner Skattekomplekset her med Forholdet under Krigen.

Men jeg vil her gøre opmærksom paa, at det Forhold, der indtraadte under Krigen, skyldes ganske særlige Aarsager, skyldes ikke saa meget Skatternes Anlæg som den svimlende Højkonjunktur, der bragte Udbyttet af Formue- og Indkomstskatten og ganske særlig Udbyttet af Selskabsskatten himmelhøjt op over, hvad nogen havde tænkt sig. Det er ganske klart, at naar Selskabsskatten i et Aar kan indbringe 152 Mill. Kr., sprænges ethvert Forhold mellem direkte og indirekte Skatter, saavulmer de direkte Skatter op paa en Maade, som giver et ganske forvredent Billede af det virkelige Forhold.

Forholdet er da ogsaa det, at under Krigen søgte min højtærede Forgænger som Finansminister at foregå ikke alene de direkte Skatters Ydeevne, men ogsaa i meget høj Grad de indirekte Skatters; og den store Forøgelse af den indirekte Beskatning her i Landet ligger væsentligt i Aarene 1917—19. Jeg støttede min højtærede Forgænger i dette Arbejde, det tror jeg, enhver maa indrømme; til Trods for, at jeg ikke er en særlig Ven af indirekte Skatter, erkendte jeg Nødvendigheden af, at han maatte foreslaa disse betydelige Forhøjelser af dem, og støttede ham i Gennemførelsen heraf. Men det er i disse Aar, at den største Forøgelse ligger; de Forhøjelser, jeg her foreslaar af de indirekte Skatter, er ikke nær saa store som de, der, efter min Mening med Rette, blev foreslaaet af min højtærede Forgænger. Det var da, den meget høje Spiritusskat kom, ligesaa den kolossale Ølskat, Indførelsen af den betydelige Forøgelse af Cigar- og Cigaretafgifterne, Fordoblingen af Forlystelses-skatten o. s. v.

Der er blevet sagt, at naar de direkte Skatter dog indtager en saa forholdsvis